

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย เปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนอนุบาล และศูนย์เด็กปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาคนคว้า และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ตามลำดับขั้นดังนี้

1. การศึกษารวบรวมความรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาคนคว้าและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและความหมายของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์และพัฒนาการทางสังคม ตลอดจนทฤษฎีพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กระดับปฐมวัย จากตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาวิธีการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครู และนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งได้ทำการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนของโรงเรียนอนุบาล 3 แห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยมากที่สุด ทั้งพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ และพฤติกรรมทางสังคม

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ตามแนวทางของ เนด เอ แฟลนเคอร์ (Ned A. Flanders) และนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับเด็กก่อนวัยเรียน

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อของพฤติกรรมทางสังคม และพฤติกรรมที่ขัดแย้งพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก

3. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ความตรง (Validity) และประสิทธิภาพในการใช้

4. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยวิธีสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling)

กลุ่มที่ 1 เป็นโรงเรียนอนุบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ในสังกัดต่าง ๆ คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาก่อนจบมัธยมศึกษา และกรมการฝึกหัดครู

กลุ่มที่ 2 เป็นศูนย์เด็กปฐมวัย ในเขตกรุงเทพมหานคร 2 สังกัด คือ กรมการศาสนา และสภาสตรีแห่งชาติ

5. ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก ในโรงเรียนและศูนย์แต่ละแห่งที่สุ่มตัวอย่างได้ เป็นเวลาแห่งละ 5 วัน

6. วิเคราะห์ข้อมูล

6.1 หากการร้อยละของความถี่ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ และพฤติกรรมทางสังคม

6.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนรวม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science)

6.3 หาค่า Contingency Coefficient เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ และพฤติกรรมทางสังคม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science)

การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูและนักเรียนระดับปฐมวัย ที่มีอายุ 4 – 6 ปี และกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาล และศูนย์เด็กใน กรุงเทพมหานคร วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ แบบธรรมค่า (Simple Random Sampling) และได้สุ่มตามลำดับชั้นดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนอนุบาล โดยเลือกโรงเรียนอนุบาลในสังกัดต่าง ๆ รวม 4 สังกัดในกรุงเทพมหานคร คือ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) สุ่มได้ 3 โรงเรียน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) สุ่มได้ 16 โรงเรียน

โรงเรียนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย สุ่มได้ 1 โรงเรียน

โรงเรียนในสังกัดกรมการฝึกหัดครู สุ่มได้ 1 โรงเรียน

รวมเป็นโรงเรียนอนุบาลทั้งหมด (21) โรงเรียน

2. สุ่มตัวอย่างศูนย์เด็กปฐมวัย ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ 2 หน่วยงานใหญ่ ดังนี้

โรงเรียนสอนเด็กก่อนเกณฑ์ของกรมการศาสนา สุ่มได้ 3 โรงเรียน

สถานพัฒนาเด็กของสภาสตรีแห่งชาติ สุ่มได้ 4 โรงเรียน

รวมเป็นศูนย์เด็กทั้งหมด (7) ศูนย์

ดังนั้น จะได้โรงเรียนและศูนย์เด็กรวมทั้งสิ้น (28) โรงเรียน

3. สุ่มตัวอย่างห้องเรียน จากโรงเรียนและศูนย์เด็ก ที่สุ่มได้ในข้อ 1 และ 2 โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน เพื่อศึกษาพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

และสุ่มตัวอย่างนักเรียน 5 - 10 คน ในห้องเรียนนั้น เพื่อศึกษาพฤติกรรมทาง
สังคม

รวมเป็น ครู 28 คน นักเรียน 140 - 280 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนโรงเรียนและศูนย์เด็กปฐมวัย ที่สุ่มตัวอย่าง
แบ่งตามหน่วยงานที่สังกัด

สังกัด	จำนวน	สุ่มตัวอย่าง
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	4	3
ทบวงมหาวิทยาลัย และกรมการฝึกหัดครู	3	2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	592	16
กรมการศาสนา	4	3
สภาสตรีแห่งชาติ	4	4

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงรายชื่อโรงเรียนอนุบาลที่สุ่มตัวอย่างได้ และหน่วยงานที่สังกัด

สังกัด	ชื่อโรงเรียน
<p>สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.)</p>	<p>โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง โรงเรียนอนุบาลสามเสน โรงเรียนวัดปรีณายก</p>
<p>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)</p>	<p>โรงเรียนอนุบาลมาลี โรงเรียนอโศกวิทย์ โรงเรียนवासกรี โรงเรียนพิมพ์วิทย์ โรงเรียนประเสริฐวิทยา โรงเรียนพัฒนา โรงเรียนอนุบาลชวนชื่น โรงเรียนเทพสัมฤทธิ์วิทยา โรงเรียนสวนบัว โรงเรียนเรวดี โรงเรียนอนุบาลอิมเอม โรงเรียนอนุบาลวัฒนา โรงเรียนอนุบาลธีระนิคย์ โรงเรียนเซนโยเซฟพิทยาลัย โรงเรียนอนุบาลเบญจมาศ โรงเรียนอนุบาลวิมลพิทย์</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สังกัด	ชื่อโรงเรียน
กรมการฝึกหัดครู ทบวงมหาวิทยาลัย	โรงเรียนอนุบาลระยอง โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงรายชื่อศูนย์เด็กปฐมวัยที่สุ่มตัวอย่าง และหน่วยงานที่สังกัด

สังกัด	ชื่อโรงเรียน
กรมการศาสนา	โรงเรียนสอนเด็กก่อนเกณฑ์วัดชนะสงคราม โรงเรียนสอนเด็กก่อนเกณฑ์วัดไตรรัตนาราม โรงเรียนสอนเด็กก่อนเกณฑ์วัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต
สภาสตรีแห่งชาติ	สถานพัฒนาเด็กวัดคฤหบดี สถานพัฒนาเด็กวัดดาวดึงษ์ สถานพัฒนาเด็กวัดของลม สถานพัฒนาเด็กวัดเทพากร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อสังเกตพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน และสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

1. แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยปรับปรุงมาจากแบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาที่เรียกว่า FIAC (Flanders Interaction Analysis Categories) ของ เนด เอ แพลนเคอร์ส (Ned A. Flanders) โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาแบบวิเคราะห์ FIAC ของ แพลนเคอร์ส ถึงการจำแนกพฤติกรรมอย่างละเอียด และทำความเข้าใจกับวิธีการจำแนกพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งพบว่า แพลนเคอร์ส ได้แบ่งพฤติกรรมออกเป็น 2 ตอน คือ พฤติกรรมของครู และพฤติกรรมของนักเรียน และทั้ง 2 อย่างประกอบด้วยพฤติกรรมของครูที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อนักเรียน กับพฤติกรรมของครูที่มีอิทธิพลทางตรงต่อนักเรียน และ แพลนเคอร์ส มุ่งศึกษา เฉพาะพฤติกรรมทางวาจา เท่านั้น 10 พฤติกรรม

1.2 ทดลองนำแบบวิเคราะห์ FIAC ของแพลนเคอร์ส ไปทดลองใช้สังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ในโรงเรียนที่มีไค้เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งบันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้น และมีนอกเหนือจากแบบวิเคราะห์นั้น พบว่า มีพฤติกรรมทางท่าทาง (Non-Verbal) และพฤติกรรมที่นอกเหนือจากแบบวิเคราะห์เกิดขึ้น เป็นค่นว่

พฤติกรรมที่ไม่ตอบสนองต่อครูหรือคอบช้สนองในทางลบ

พฤติกรรมร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ทั้งเกี่ยวกับตนเอง

และผู้อื่น

พฤติกรรมก้าวร้าวต่อครู

1.3 นำพฤติกรรมทั้งหมดมาจัดแบ่งเป็นหัวข้อ และให้รหัสในการบันทึก โดยจัดได้เป็น 14 หัวข้อ และแต่ละข้อ แยกเป็นข้อย่อยของพฤติกรรมทางวาจา (Verbal) และพฤติกรรมทางท่าทาง (Non-Verbal) และได้เพิ่มเติมพฤติกรรมที่เป็นคำถามในข้อ 4 ของเฟลนเคอร์ส เป็นคำถาม 4 ประเภท คือ คำถามที่จำกัดคำตอบ คำถามที่ถามความต้องการของนักเรียน คำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์หรือแสดงความคิดเห็น และคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ ซึ่งเฉพาะข้อย่อยเหล่านี้มีแต่เฉพาะพฤติกรรมทางวาจา เท่านั้น

แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดของพฤติกรรมที่ต้องการสังเกต ซึ่งมีพฤติกรรมตัวอย่าง และสถานการณ์ซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ

ตอนที่ 2 เป็นแบบฟอร์มที่ใช้บันทึกพฤติกรรม ซึ่งตีเป็นช่อง ๆ ใช้เวลาในการบันทึก แบบละ 20 นาที มี 120 ช่อง

แบบสังเกตทั้งหมดมี 14 ประเภท แต่ละประเภท แบ่งเป็นพฤติกรรมทางวาจา ซึ่งลงท้ายด้วยรหัส .1 และพฤติกรรมทางท่าทาง ซึ่งลงท้ายด้วยรหัส .2 ยกเว้น ข้อ 4 ซึ่งเป็นคำถามคำถาม มีข้อย่อย 4 ข้อ ซึ่งเป็นประเภทของคำถาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ตัวอย่างแบบสังเกตตอนที่ 1 รายละเอียดของพฤติกรรมที่ต้องการสังเกต

หัวข้อพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
1. คุรยอมรับ ความรู้สึกและ พฤติกรรมที่ เกี่ยวกับ ความรู้สึกของ นักเรียน	1 1.1 1.2	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้ง ทางทาทางและวาจา พฤติกรรมทางทาทาง เช่น พยักหน้า พฤติกรรมทางวาจา เช่น พูดอนุญาต	เมื่อนักเรียนท้อความ วุ่นวาย ขออนุญาต หรือกล่าวโทษเพื่อน แสดงพฤติกรรมที่ เกี่ยวกับความรู้สึกของ ตน และเมื่อเกิด เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด
4. คุรถามคำถาม 4.1 คำถาม ที่ต้องการ คำตอบที่เป็น ขอเท็จจริง 4.2 ถามความ ต้องการ 4.3 คำถาม ที่ต้องการให้ วิเคราะห์ และ/หรือแสดง ความคิดริเริ่ม	4.1 4.2 4.3	คุรถามคำถาม เช่น "ธงชาติ ไทยมีกี่สี" คุรถาม เช่น "ใครอยาก ร้องเพลงบ้าง" คุรถาม เช่น "กินสอแทงนี้ ทำอะไรไคบ้าง"	คุรถามคำถามนักเรียน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

หัวข้อพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
4.4 คำถามที่ ไม่ต้องการ คำตอบ	4.4	ครูถาม เช่น "นักเรียน พร้อมแล้วใช่ไหม"	ครูถามคำถามนักเรียน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 นำแบบสั่ง เกตไปใหญ่ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาปรับปรุง
 กาน เนื้อหา และโครงสร้าง

1.5 นำแบบสั่ง เกตไปทดลองใช้ และนำมาปรับปรุงอีกครั้ง ก่อน
 นำมาหาค่าความเที่ยงและความตรงของ เครื่องมือ

2. แบบสั่ง เกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดย
 ประมวลทฤษฎีและความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคมพัฒนาการเด็ก ตลอดจนการ
 เรียนรู้ของเด็กระดับปฐมวัย และได้จัดทำหัวข้อของพฤติกรรมทางสังคม และ
 พฤติกรรมที่ซับซ้อน โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 รวบรวมลักษณะพฤติกรรมทางสังคมที่ได้จากทฤษฎีต่าง ๆ และ
 จดบันทึกรายละเอียดของพฤติกรรมนั้น ๆ

2.2 ไปสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กระดับปฐมวัย ที่สถาน
 ศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อสร้างแบบบันทึกที่ครอบคลุมพฤติกรรมทางสังคมที่อาจ
 เกิดขึ้นในชั้นเรียนให้มากที่สุด โดยไปสังเกต 3 ครั้งด้วยกัน คือ

ครั้งที่ 1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ครั้งที่ 2 บ้านเด็กจุฬา

ครั้งที่ 3 โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ

โดยได้นับทีกพฤติกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นทั้งหมด ตลอดเวลาที่สังเกต รวบรวม
 ลักษณะพฤติกรรมที่ไม่ซ้ำกับพฤติกรรมที่มีอยู่แล้ว

2.3 นำพฤติกรรมทั้งหมดที่ได้มาจัดหมวดหมู่ โดยเลือกพฤติกรรม
 ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมีจุดประสงค์อันเดียวกัน มาจัดไว้ในพวกเดียวกัน และให้
 นิยามคำที่ครอบคลุมพฤติกรรมเหล่านั้นทั้งหมด พร้อมทั้งให้หมายเลขหน้าพฤติกรรม

ไต่ทั้งหมด 26 พฤติกรรม ด้วยกันคือ

- พฤติกรรมที่ 1 แบ่งปันของเพื่อน
- พฤติกรรมที่ 2 ช่วยเหลือผู้อื่นทำงานหรือเล่น
- พฤติกรรมที่ 3 ปลอดภัย ควบคู่คำพูดหรือท่าทาง
- พฤติกรรมที่ 4 สั่ง บอก แนะนำ
- พฤติกรรมที่ 5 พุด และ/หรือ ทำหน้า
- พฤติกรรมที่ 6 เก็บของ เมื่อเลิกเล่น
- พฤติกรรมที่ 7 พุด และ/หรือ ทำพಾಯอมรับในความผิดของตน
- พฤติกรรมที่ 8 ชมเชยเพื่อน
- พฤติกรรมที่ 9 ทำตามที่เพื่อน เสนอ
- พฤติกรรมที่ 10 ทำเลียนแบบ
- พฤติกรรมที่ 11 วาดล่าว ชมขู ก่อความ
- พฤติกรรมที่ 12 ทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น
- พฤติกรรมที่ 13 เอาของเพื่อนมาทำ หรือใช้ โดยไม่ได้รับอนุญาต ก้าวกายสิทธิ์ผู้อื่น
- พฤติกรรมที่ 14 ทำลายสิ่งของ
- พฤติกรรมที่ 15 ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน
- พฤติกรรมที่ 16 โต้เถียง คำกัน
- พฤติกรรมที่ 17 แย่งของกัน
- พฤติกรรมที่ 18 พุดท่าพนัน พุดโอ้อวด
- พฤติกรรมที่ 19 ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น
- พฤติกรรมที่ 20 พุดหรือแสดงท่าทางแล้วผู้อื่นขม หรือหัวเราะ
- พฤติกรรมที่ 21 ยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ

พฤติกรรมที่ 22 ไม่โต้ตอบ เมื่อเพื่อนรังแก ยอมให้เพื่อน
ถาพ

พฤติกรรมที่ 23 เล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อน

พฤติกรรมที่ 24 ขอยืมสิ่งของของเพื่อน

พฤติกรรมที่ 25 ปฏิเสธขอเสนอ หรือการกระทำของเพื่อน

พฤติกรรมที่ 26 ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน

2.4 เมื่อได้หัวข้อพฤติกรรมที่ต้องการสังเกต นำไปให้ครูทรงคุณวุฒิ
5 ท่าน พิจารณาและแก้ไข

2.5 กำหนดวิธีการบันทึกพฤติกรรม และจัดทำแบบบันทึกซึ่งเป็น
แบบใช้จกบันทึก มีช่องว่างสำหรับใส่ชื่อนักเรียนและโรงเรียนที่จกบันทึก เพื่อสะดวก
ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.6 นำแบบสังเกตไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
และนำมาปรับปรุงอีกครั้ง ก่อนจะนำมาหาค่าความเที่ยงและความตรงของเครื่องมือ
โดยวิธีบันทึกพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนจำนวน 5 คน คนละ 5 นาที

การหาค่าความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของ
เครื่องมือ

1. ผู้วิจัยให้นำแบบสังเกตไปให้ครูทรงคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปฐมวัย
จิตวิทยา และการวัดและประเมินผล พิจารณาเพื่อปรับปรุงเนื้อหา และให้แน่ใจว่า
เครื่องมือจะมีความสามารถวัดความรู้จากเนื้อหาอันเป็นพฤติกรรมที่ต้องการตาม
จุดมุ่งหมาย เป้าหมายที่กำหนด และสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2. ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และ

แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ไปหาความเที่ยง (Reliability) และประสิทธิภาพของการใช้ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยอีก 7 คน ซึ่งได้มีการใช้เครื่องมือนี้มาเป็นอย่างดีแล้ว ใ้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมทั้ง 2 อย่าง ดังนี้

2.1 พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน สังเกตและบันทึก 2 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที รวมกันทั้ง 8 คน

2.2 พฤติกรรมทางสังคมของเด็ก สังเกตและบันทึกเด็กจำนวน 10 คน คนละ 5 นาที 2 ครั้ง รวมกันทั้ง 8 คน

3. นำพฤติกรรมทั้ง 2 อย่างที่บันทึกไว้ ของทั้ง 8 คน มาหาค่าร้อยละของความถี่

4. นำค่าร้อยละของความถี่ที่ได้มาวิเคราะห์หาความแปรปรวนและคำนวณหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรการหาความเที่ยงของ ฮอยท์ (Hoyt's Reliability)

สูตร การหาความเที่ยงของ ฮอยท์ (Hoyt's Reliability)¹

$$r_{tt} = \frac{MS_{\text{item}} - MS_{\text{item by judge}}}{MS_{\text{item}}}$$

¹Mehrens, W. and Ebel, R.L., Principles of Educational and Psychological Measurement. (Chicago: Rand McNally, 1967), pp. 111-112.

r_{tt}	=	ความเที่ยงของแบบสั่ง เกต
$MS_{\text{item by judge}}$	=	ความแปรปรวนร่วมระหว่างพฤติกรรมที่สั่ง เกต และผู้สั่ง เกต
MS_{item}	=	ความแปรปรวนร่วมระหว่างพฤติกรรมที่สั่ง เกต

ผลปรากฏว่า ความเชื่อมั่นของแบบสั่ง เกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน เท่ากับ 0.99 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสั่ง เกตพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน เท่ากับ 0.96

การ เก็บรวบรวมข้อมูล

1. การดำเนินการก่อน เก็บข้อมูล

1.1 จัดตารางวัน เดือนและช่วงเวลาในการสั่ง เกตของโรงเรียน และศูนย์ เด็กแต่ละแห่ง

1.2 ส่งหนังสือขอกดอ กระทบวงและกรมเจ้าสังกัด ของโรงเรียน และศูนย์แต่ละแห่ง เพื่อขออนุญาตทำการ เก็บข้อมูล และแจ้งให้ครูใหญ่และครูในโรงเรียนทราบ

1.3 พบครูใหญ่ หรือผู้ควบคุมศูนย์ เด็กตามที่กำหนด เพื่อขออนุญาตเข้าสั่ง เกตพฤติกรรมในชั้นเรียน

2. วิธีการ เก็บข้อมูล

2.1 พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน ใช้วิธีสั่ง เกตและบันทึกพฤติกรรมลงในแบบบันทึก ตอนที่ 2 ซึ่งทำเป็นช่อง ๆ ไว้สำหรับบันทึกแต่ละพฤติกรรม โดยบันทึกเป็นรหัส ตามที่กำหนดทุก ๆ 5 วินาที แบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงละ 20 นาที วันละ 40 นาที และสั่ง เกตโรงละ 5 วัน บันทึกรหัสในแบบฟอร์ม

ตามแนวกิ่ง ก่อนทำการสัง เกตผู้วิจัยจะต้องทองจාරหัสพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างถูกต้อง และแม่นยำ เป็การวิเคราะห์พฤติกรรมจากสถานการณ์จริงแล้วตีความหมายเป็นรหัส

2.2 พฤติกรรมทางสังคมของเด็ก ใช้เวลาคนละช่วงเวลากับการ สังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ สังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก 5 - 10 คน ที่สุ่มตัวอย่างได้ ในห้องเรียนเดียวกัน โดยสังเกตทีละ 1 คน คนละ 10 นาที เป็นเวลาโรงละ 5 วัน ในกรณีที่เด็กที่สุ่มตัวอย่างได้ขาดเรียนเกิน 2 วัน จะตัด ออกจากกลุ่มตัวอย่างทันที การบันทึกจะบันทึกเป็นลักษณะพฤติกรรมที่เกิดขึ้น เฉพาะ พฤติกรรมที่เลือกและกำหนดไว้ในหัวข้อพฤติกรรมทางสังคม 26 หัวข้อเท่านั้น บันทึก ในขณะที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน แต่ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับครูที่ควบคุมสังเกต

3. หาการ้อยละของความถี่ของพฤติกรรมที่ได้ทั้งพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ และ พฤติกรรมทางสังคม

4. นำค่าที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ของสำนักงาน สถิติแห่งชาติ และของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package of Social Science) ใน Subprogram ดังนี้

1. Subprogram ANOVA เพื่อหาการร้อยละของความถี่ของพฤติกรรม และวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม

2. Subprogram Crosstabulation เพื่อหาค่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ และพฤติกรรมทางสังคม